

Kip in de wolken

Auteur: Anneke Scholtens

Illustraties: Beatrijs van den Bos

L E E S									
L A V T	Leeservaring								
	A	B	C	D	E	F	G	H	
	AVI								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Thema									
dieren, vrienden									
Toegekend door KPC Groep te 's-Herogenbosch									

Aanvulling op Leeslatthema's: verliefdheid, bedrog

Genre: dierenverhaal

Aantal bladzijden: 96

1 Korte inhoud

Regelmatig ontvangt Kip een doos met koekjes van een onbekende geveer. Een stille aanbieder? Ze heeft niet in de gaten dat ze van Das afkomstig zijn. Mol heeft haar uitgenodigd voor een visite. Hij wil aan Kip een geheim vertellen. Bij het graven vond Mol kostbare dingen: een ring met een robijn, kettingen, een horloge en nog meer. Mol denkt dat alles uit de Romeinse Tijd stamt, maar Kip denkt: een horloge uit de Romeinse Tijd?

Onderweg naar huis komt Kip Specht, de postbode, tegen. Specht vertelt haar dat Vos de laatste tijd veel pakjes krijgt. Kip krijgt nooit post van Specht. En ze zou dolgraag post willen ontvangen! Vos, die dat toevallig hoort, vindt dat vervelend voor haar. Kip vertelt niet dat ze wel eens een brief van Egel krijgt. Maar die komt niet per post. Egel en Kip zijn vriendinnen en schrijven elkaar over en weer. Ze bezorgen zelf de brieven in elkaars brievenbus.

Vos komt bij Kip op bezoek. Hij vertelt haar dat hij een pen vriend heeft die hem brieven schrijft en cadeautjes stuurt. Vos weet voor Kip ook wel een pen vriend. En ja, twee dagen later bezorgt Specht een brief bij Kip. Van Flamingo. Het is een lieve brief, die ook nog naar viooltjes ruikt. Flamingo blijft brieven sturen en ook cadeautjes.

Specht, die naast nieuwsgierig ook bezorgd is, vertrouwt het allemaal niet zo. Als er weer een brief komt voor Kip van Flamingo maakt hij hem stiekem open. Per ongeluk laat hij de brief echter vallen. Die valt in het water waar hij door Karper, die dol is op zoete liefdesbrieven, wordt opgegeten. Als Kip geen brief krijgt van Flamingo is ze doodongelukkig. De brieven van Egel leest ze niet eens meer.

Maar Kip veert op als er weer een brief van Flamingo wordt bezorgd. Ditmaal vraagt Flamingo geld om medicijnen te kunnen kopen voor zijn zieke vader. Specht, die deze brief natuurlijk ook gelezen heeft, vertrouwt dit helemaal niet. Als hij dan ook nog een brief aan Vos openmaakt en leest, weet hij genoeg. Vos krijgt namelijk een brief van

Bever, waarin deze Vos opdraagt alle bestelde en geleverde goederen te betalen. Anders zal hij met Bulldog, de agent, zijn geld komen opeisen. Specht volgt Kip die op weg is naar Vos om haar spaarcentjes aan hem te geven. Die zijn bedoeld voor Flamingo en Vos zal ze voor hem in ontvangst nemen. Als Bever en Bulldog ten tonele verschijnen, valt Vos snel door de mand. Kip begrijpt dat haar cadeautjes bij Bever vandaan komen en niet zijn betaald door Vos/Flamingo. Ze snapt nu ook de herkomst van de schat die Mol had opgegraven. En nu snapt ze ook waarom Vos op haar spaarcentjes uit was. Het verweer van Vos: geintje!

Enfin, de spullen van Bever zijn terecht, Vos hoeft niet naar het gevang en Egel heeft een heerlijke frambozentaart gebakken. Kip beseft dat ze een bos vol vrienden heeft.

2 Villa-aspecten

2a Inleidend tekstje

(De teksten met een grijze achtergrond komen uit het boek. De paginanummers staan erbij.)

Kip in de wolken wordt ingeleid met de volgende tekst:

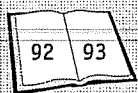
Kip krijgt brieven. Eerst van Egel, haar vriendin. Maar dan krijgt Kip ook brieven van een ander. Liefdesbrieven van een onbekende penvriend. Liefde maakt blind, zeggen de mensen wel eens. Is Kip blind? Wie zorgt ervoor dat ze beter gaat kijken?

Wanneer u met de kinderen praat over deze tekst kunnen de volgende zaken aan de orde komen: brieven krijgen is spannend. Vooral als het liefdesbrieven zijn. Vinden de kinderen dat ook?

Krijgen zij wel eens een (liefdes)brief? Wat voelen ze dan? Willen ze daar over praten met anderen?

Liefde maakt blind staat er in het tekstje. Praat met de kinderen over de betekenis van dit gezegde. Zet ze op het spoor van de door liefde verblinde Kip. Wat ziet Kip niet? Wat doet ze, dat ze niet zou doen als ze niet verliefd zou zijn?

2b Villa Alfabet

Taalkamer

Brieven zijn zoet, rustig...

Karper zegt:

'Liefdesbrieven, daar ben ik dol op. Ze smaken zo zoet.'

Egel zegt:

'Ik schrijf Kip een rustige brief, met maar een paar woorden erin.'

...lief, boos, mooi...

Welke brieven wil jij krijgen?

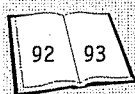

Karper en Egel kennen bijzondere eigenschappen toe aan brieven. Zien de kinderen de humor van de opmerking van Karper dat liefdesbrieven zoet smaken? Zou Karper ook andere brieven eten? En welke smaken zouden die dan hebben? Denk aan vakantiebrieven, verjaardagsbrieven, brieven aan oma en opa, dreigbrieven.

Egel wilde een rustige brief schrijven, omdat Kip volgens Specht nogal uit haar doen was. Laat ze de rustige brief van Egel nog eens opzoeken (blz. 78):

Leuke Kip. Een rustige brief voor jou. Van Egel.

Vinden ze het gelukt? Als de kinderen een rustige brief willen schrijven, hoe zou die dan luiden?

De 'even-alleen-zijn'-kamer

Kip is bedroefd: de dag was zo stralend begonnen en nu... nu lijkt alles grijs en dof.

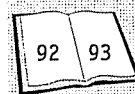
Kip is een geluksvogel: een bos vol vrienden, wat kun je je nog meer wensen?

Grijze dagen – zonnige dagen, heb jij die ook?

Als je bedroefd bent dan ziet alles er somber uit. De dag is grijs en dof. Herkennen de kinderen deze beschrijving? Hebben zij ook wel eens grijze en doffe dagen? Wanneer was dat? Wat gebeurde er waardoor de dag zo somber was?

De dag dat Kip zich realiseerde dat ze een bos vol vrienden had, was zeker niet dof en grijs. Hoe zou die dag er voor Kip hebben uitgezien? Welke kleur geven de kinderen aan zo'n dag? Hebben zij ook bijzonder vrolijke dagen die je een uitbundige kleur zou willen geven?

Gevoelens laten zich vertalen in kleuren. Praat met de kinderen over verschillende gevoelens en vraag welke kleuren ze eraan koppelen. Bang zijn is ... (zwart?, bruin?) blij zijn is ..., verdrietig zijn is ..., opgetogen zijn is ..., enzovoort.

Toekomstzolder

Kip is gelukkig. Wordt Das gelukkig? En Egel?

Das en Egel zijn de dieren die iets speciaals met Kip hebben. Das die waarschijnlijk heimelijk verliefd is op haar en Kip bedelft onder zelfgebakken koekjes. Hij raakte van zijn stuk toen Specht hem vertelde dat Kip een andere bewonderaar had.

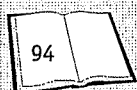
En Egel die een plezierige correspondentie met Kip onderhoudt, die plotseling stopt als Kip brieven en pakjes van Flamingo krijgt.

Nu Vos ontmaskerd is en de ogen van Kip geopend zijn, hoe zal Kip nu tegenover Das en Egel staan? Wat denken de kinderen, zal Kip beseffen wat Das en Egel voor haar betekenen? Zal Kip nu gaan weten dat Das verliefd is?

Laat de kinderen fantaseren over de manier waarop Kip en Das en Egel in het vervolg met elkaar om zullen gaan.

Anneke Scholtens schreef aan de lezers van *Kip in de wolken* deze e-mail:

Ik werd geboren in 1955 als jongste van vijf kinderen: vier meisjes en één jongen. Ik ben natuurlijk héél goed opgevoed door vier moeders en twee vaders. Maar om nou te beweren dat ik wel eens rustig wat kon vertellen aan tafel... Misschien ben ik dáárom wel gaan schrijven! Niemand die door je heen praat, niemand die zegt dat het niet klopt, wat je beweert. Zelfs niet als je nogal overdrijft of regelrecht zit te liegen! Ik doe dat wel eens, dat mag je rustig weten.

Maar 'Kip in de wolken' heb ik niet verzonnen. Nee, dit verhaal is waar gebeurd. Lang geleden. Ik heb het gehoord van een oude haan, die het weer van zijn over-over-overgrootmoeder had. Een kip, zoals je zult begrijpen.

Kip wou zo graag eens een échte brief, met een postzegel en een stempel erop. Vos hoorde dat en dacht: iemand die iets héél graag wil, kun je alles wijsmaken. Arme Kip, ik begreep haar zo goed. Ik heb het zelf zo vaak dat ik iets heel graag wil! Een verhaal over dieren bijvoorbeeld. En als er dan toeval- lig een oude haan langs slentert, die zich nog iets herinnert van heel vroeger, van zijn over-over-overgrootmoeder, dan....

Ik heb het voor jou opgeschreven. Zeg enne... als je nou Kip en haar vrienden zou willen mailen, dan is dat een beetje lastig, want ze leefden wel héél lang geleden. Vertel het mij dan maar. Ik geef het wel door aan die haan. Als ik hem nog eens tegenkom...

Anneke Scholtens

In het gesprek met de kinderen over deze e-mail kunt u het volgende aan de orde stellen:

Ik werd geboren in 1955 als jongste van vijf kinderen: vier meisjes en één jongen. Ik ben natuurlijk héél goed opgevoed door vier moeders en twee vaders. Maar om nou te beweren dat ik wel eens rustig wat kon vertellen aan tafel... Misschien ben ik dáárom wel gaan schrijven!

De jongste in een groot gezin moet goed zijn best doen om gehoord te worden. Meestal zullen de oudere broers en zusters aan tafel het hoogste woord hebben. Dat gold ook voor Anneke Scholtens. Begrijpen de kinderen het vervolg: misschien ben ik dáárom wel gaan schrijven? Nu worden haar verhalen wel 'gehoord' door de lezers van haar boeken.

Vraag aan kinderen uit grote gezinnen hoe het er bij hen aan toe gaat thuis. Zijn zij jongsten of oudsten? Maakt dat volgens hen verschil? Herkennen ze het gevoel van Anneke Scholtens?

'Kip in de wolken' heb ik niet verzonnen. Nee, dit verhaal is waar gebeurd. Lang geleden.

Ik heb het gehoord van een oude haan, die het weer van zijn over-over-overgrootmoeder had.

De vraag of dit verhaal echt gebeurd is, ligt natuurlijk voor de hand. Hoewel, dieren die elkaar brieven schrijven, die koekjes bakken en frambozentaarten. Praat met de kinderen over de humor die spreekt uit de mededeling dat de schrijfster het verhaal van een oude haan hoorde. Bespreek met ze dat dit een dierenverhaal is, waarin dieren menselijke eigenschappen bezitten. In hoofdstuk '3b Kennis van genres' worden meer bespreekpunten gegeven.

Ik heb het voor jou opgeschreven. Zeg enne... als je nou Kip en haar vrienden zou willen mailen, dan is dat een beetje lastig, want ze leefden wel héél lang geleden. Vertel het mij dan maar. Ik geef het wel door aan die haan. Als ik hem nog eens tegenkom...

Deze alinea bevat een uitnodiging van Anneke Scholtens om via haar een e-mail te sturen aan Kip en haar vrienden. Spoor de kinderen aan dit te doen. De kinderen kunnen de schrijfster laten weten wat ze van het boek vinden, maar ze kunnen zeker ook met Kip of een van de andere dieren in gesprek raken. Misschien zijn ze wel benieuwd naar verdere ontwikkelingen in het bos. Laat ze ook aansluiten bij de vragen op de Toekomstzolder.

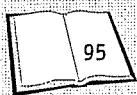
2c Vragen naar aanleiding van de Villaatjes

Na de hoofdstukken 5, 10 en 16 staan in het boek de Villaatjes afgedrukt. De vragen die daarbij horen en achter in het boek staan, zijn hieronder weergegeven.

Als u met de kinderen over het boek praat nadat ze het hebben uitgelezen, neem dan een selectie uit de vragen met hen door. Laat in eerste instantie de kinderen kiezen over welke vragen ze willen praten. Vraag dóór als er niet zo veel uitkomt. Vraag vooral weer naar eigen ervaringen en gevoelens in situaties die de kinderen zelf hebben meegemaakt.

U kunt er ook voor kiezen om de vragen meteen te bespreken als de hoofdstukken waarop de vragen betrekking hebben, gelezen zijn.

Het is bij het beantwoorden van de vragen onbelangrijk of het kind een 'goed antwoord' geeft. Vaak is niet duidelijk wat een correct antwoord is. Bovendien is het overdenken van de vraag het belangrijkste.

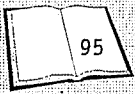

Vragen na hoofdstuk 5, bladzij 31

1 Kip vindt:

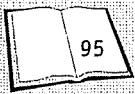
- De brieven van Egel geen echte post.
 - Een onbekende pen vriend veel spannender.
 - Op een pen vriend die cadeautjes stuurt, word je verliefd.
- Ben je het daarmee eens?

Kip beleeft veel plezier aan de correspondentie met Egel. Tot ze brieven en pakjes van Flamingo krijgt. Het onbekende trekt meer dan het bekende. Probeer dit met de kinderen te bespreken. Kunnen ze situaties bedenken waarin dat voor henzelf geldt?

2 Das schrikt als Specht hem vertelt dat Kip een bewonderaar heeft. Waarom schrikt hij zo erg dat hij het fotolijstje laat vallen?

Hebben de kinderen door dat Das verliefd is op Kip? Hij stuurt haar immers eigen gebakken koekjes. Als je verliefd bent, en je hoort dat degene op wie je dat bent een bewonderaar heeft, dan is dat behoorlijk schrikken! Zou Specht het doorhebben dat Das eigenlijk op Kip verliefd is?

Vragen na hoofdstuk 10, bladzij 57

1 Hoe smaken jouw liefdesbrieven?

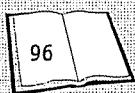
Karper laat aan Specht weten dat hij verzot is op liefdesbrieven. Die smaken lekker zoet. Begrijpen de kinderen dat Karper dat vindt? Praat met de kinderen over het beeld dat de schrijfster gebruikt: liefdesbrieven die zoet smaken, een andere smaak kan eigenlijk ook niet. Of smaken de liefdesbrieven die de kinderen ontvangen of schrijven anders?

2 Een dag zonder brief van Flamingo is als een...
Wat zou jij invullen?

Op bladzijde 39 staat: Wat is een dag zonder een brief van Flamingo? Het is als een kip zonder kam, als een boom zonder bladeren, als een stoel zonder poten, als een...
Kunnen de kinderen dit aanvullen met een eigen vergelijking?

3 Kip vindt alles wat gewoon is, stom: de brieven van Egel, de koekjes van Das.
Zou ze soms verliefd zijn?

Als je verliefd bent, gaat de wereld er anders uitzien. Dingen waar Kip eerder blij mee was, tellen nu niet meer mee. Alles dat niet van Flamingo afkomstig is, heeft voor Kip nu geen waarde meer. Een teken dat liefde blind maakt?

Vragen na hoofdstuk 16, bladzij 91

1 Wat vind je ervan dat Specht de post van andere dieren opent?

Post is privé. De kinderen kunnen vast vertellen dat de postbode nooit de brieven opent en leest. Zouden postbodes nooit eens nieuwsgierig zijn naar wat er in de brieven voor de mensen staat?

Specht handelde niet alleen uit nieuwsgierigheid (zei hij). Hij vond dat hij Kip moest beschermen. Geeft dat Specht het recht om de brieven aan Kip te openen?

2 Vos schrijft valse brieven, Vos bestelt dingen zonder te betalen. Is het toeval dat het Vos is, die dat soort 'geintjes' uithaalt?

Zijn de kinderen bekend met het karakter dat aan vossen gewoonlijk toegedicht wordt in dierenverhalen? Vossen zijn sluw, altijd op eigen voordeel uit. Sla de fabels van Jean de la Fontaine er maar op na. Vinden de kinderen Vos sluw?

3 Je hebt zeker wel door wie de echte vrienden van Kip zijn, hè?

De echte vrienden van Kip zijn Egel en Das. Egel die leuke, en rustige brieven schrijft aan Kip. Das die lekkere koekjes bakt en die bij Kip bezorgt. Kip komt daar zelf uiteindelijk ook achter.

4 Begrijp je nu dat er wel eens gezegd wordt: liefde maakt blind?

Liefde maakt blind. Kip is verliefd. Ze 'ziet' niet dat Flamingo en Vos dezelfde zijn. Ze 'ziet' niet dat Das en Egel haar echte vrienden zijn. De waarschuwingen van Specht slaat ze in de wind. Pas als Vos ontmaskerd is als een bedrieger worden haar ogen geopend.

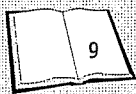
3 Extra verdieping

3a Praten over taal en gevoel

Het lijkt net of ze daar nog iemand weg ziet lopen in de verte. Ach nee, het is de zon die dansende lichtvlekken op de blaadjes tovert. Er is helemaal niemand, het is stil in het bos.

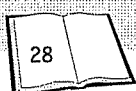
Een mooi beeld: de zon die dansende lichtvlekken op de blaadjes tovert. Hebben de kinderen wel eens in het voorjaar in het bos gelopen en de zon zien schijnen op de jonge blaadjes aan de bomen die bewegen in de wind? Dan vinden ze het vast niet verwonderlijk dat Kip denkt dat er iemand wegloopt.

'Aha, juist ja,' zegt Das, 'naar Mol dus.' Hij krijgt een kleur als vuur.

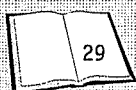
Natuurlijk weet Das ook wel waar Mol woont, maar hij blijft haar zo aanstaren. Ze wordt er gewoon zenuwachtig van.

Op deze pagina laat Das verschillende keren iets van zijn gevoelens voor Kip zien, die dat echter niet door heeft. Zelfs niet als Das Kip maar blijft aanstaren.

Kip kleurt tot aan haar kam.

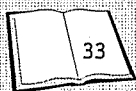
Hier wordt in taal weergegeven hoe Kip zich voelt als Specht en Vos haar vertellen dat Flamingo wel van haar moet houden.

Das raapt het schilderijtje op van de grond. De glasplaat in het lijstje is gebroken. Hij haalt zijn poot erover alsof hij de barst eruit wil vegen.

Gevoelens, maar dan van Das, spelen een rol in deze zinnen.

Laat de kinderen zich dit voorstellen, met de ogen dicht bijvoorbeeld. Komt er iets van het verdriet, de eenzaamheid en de teleurstelling die Das voelt over? Dit beeld vertelt perfect hoe Das ondersteboven is van de mededeling van Specht dat Kip een bewonderaar heeft.

Eindelijk heeft Specht de brief te pakken. Snel schieten zijn oogjes langs de regels.

'Bwa!' zegt hij, 'wat een slijmerd! Als ik het niet dacht.'

'Wat s-schrijft hij?' slist Karper.

'Over rode rozen en ondergaande zonnen. Bwa, haal even een bakje, ik voel me niet goed!'

'Een liefdesbrief,' kweelt Karper, 'daar ben ik juist zo dol op.'

Begrijpen de kinderen de zin die Specht uitspreekt: 'Over rode rozen en ondergaande zonnen. Bwa, haal even een bakje, ik voel me niet goed!'

Specht laat merken hoe hij over romantische brieven denkt, of heeft hij hier al door dat Flamingo probeert om Kip om de tuin te leiden?

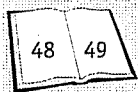
Karper daarentegen vindt de brief prachtig. En lekker. Hij is er dol op, op liefdesbrieven. Hoe reageren de kinderen op dit fragment? Ervaren ze de humor van zoete liefdesbrieven?

Dikke tranen wellen op en kruipen onder haar oogleden vandaan.

Het verdriet van Kip wordt treffend weergegeven met deze zin.

Laat de kinderen deze zin eens langzaam nazeggen. Moeten ze er niet bijna zelf van huilen?

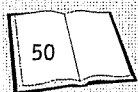
Allerliefste Schat,

Ik schenk je deze doos,
omdat ik van je hou.
Wees alstublieft niet boos,
ik blijf je altijd trouw.

Ik zit in de problemen,
mijn vader is heel ziek.
'k Zou graag een dokter nemen
want pa heeft reumatiek.

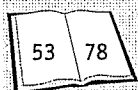
Maar ach daar is geen geld voor,
nu huil ik iedere nacht.
Maak jij je maar geen zorgen, hoor,
't is beter dat je lacht.
Van zorgen krijg je rimpels,
al in je mooie snoet.
Ik draag mijn leed alleen wel,
voor jou is dat niet goed.

De brief van Flamingo aan Kip is in dichtvorm geschreven. Waarom zou dat zijn? Zou Flamingo juist deze brief in de vorm van een gedicht geschreven hebben, omdat gedichten, meer dan een gewoon verhaal, in staat zijn om iets los te maken bij de lezer? Flamingo heeft de bedoeling om medelijden bij Kip op te wekken. Lukt dat beter met een gedicht? Schrijven de kinderen zelf wel eens een gedichtje?

'Met een ge...' Oeps! Bijna had hij gezegd: met een gedicht.
'Met een gedachte,' zegt hij snel, 'een gedachte van je geliefde.'

Specht redt zich uit een netelige situatie. Bijna had hij verraden dat hij de brief van Flamingo aan Kip had gelezen:
Wat vinden de kinderen van deze zin?

'Rust,' herhaalt Egel peinzend. 'Ik kan ook een heel rustige brief schrijven, met maar een paar woorden erin.'

Leuke Kip

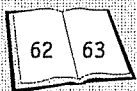
Een rustige brief
voor jou.

Van Egel

De combinatie taal en gevoel komt wel heel goed tot uitdrukking als Egel een 'heel rustige brief' gaat schrijven.

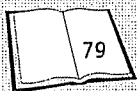
Laat de rustige brief van Egel nog eens nalezen. Kunnen de kinderen andere brieven bedenken? Drukke brieven, slome brieven, knalbrieven, in-slaap-valbrieven bijvoorbeeld.

Vos vouwt een vliegtuigje van de envelop en gooit het hoog de lucht in. Al gauw komt de wind eronder en de brief wordt meegevoerd het bos in.

'Echte luchtpost,' zegt Vos. 'Zag je dat?'

Taal en humor: Vos die van de brief van Bever een vliegtuigje vouwt en het in de lucht gooit: Echte luchtpost. Weten de kinderen wat luchtpost is? Om de humor te kunnen begrijpen moet je namelijk wel weten wat luchtpost is.

Tranen stromen langs haar lellen. Ze probeert ze weg te vegen, maar er komen telkens nieuwe.

Het verdriet van Kip wordt hier mooi weergegeven. Kunnen de kinderen zich het verdriet van Kip voorstellen?

'Het spijt me, Kip,' zegt Vos. 'Stuur je me een keer een brief in het gevang? Ik zal je echt meteen terugschrijven.'

Brieven schrijven blijft tot het laatst een motief in dit boek!

Schrijven de kinderen nog wel eens een brief? Of versturen ze nu e-mails? Misschien is dit een goed moment om met de kinderen te praten over een brief/e-mail aan Anneke Scholtens.

3b Kennis van genres

Kip in de wolken is een dierenverhaal. Dieren zijn de hoofdpersonen, maar de dingen die ze beleven zijn ontleend aan de 'mensenwereld'. Het aardige van dierenverhalen is dat de keuze van dieren voor bepaalde rollen mede gebaseerd is op algemeen bekend veronderstelde eigenschappen. Zo wordt de vos in dierenverhalen altijd neergezet als sluw, berekenend, uit op eigen voordeel ten koste van anderen. In *Kip in de wolken* speelt Vos deze rol ook. Wordt dat herkend door de kinderen? Zo ligt het ook voor de hand om de bulldog als politieman op te voeren.

Er kan een leuk gesprek met de kinderen op gang komen over de eigenschappen van alle dieren in *Kip in de wolken*. Hoe zouden ze de verschillende dieren willen typeren? Neem het Boekprofiel erbij. Daar hebben de kinderen de dieren uit het verhaal gekoppeld aan bepaalde eigenschappen. Praat met hen over hun keuzes.

Fabels zijn de dierenverhalen bij uitstek waarbij eigenschappen van dieren een duidelijk functionele rol spelen. Er zijn boeken waarin fabels zijn verzameld. Het is een uitdaging voor de betere lezer om 'de moraal van het verhaal' in fabels te ontdekken.

Naast de eigenschappen die dieren in dierenverhalen hebben, kunnen auteurs gebruik maken van specifieke leefgewoonten van bepaalde dieren. In *Kip in de wolken* is Mol, die opgravingen doet, hier een voorbeeld van.

3c Praten over illustraties

Wanneer het kind het Boekprofiel heeft ingevuld, neemt u dit erbij. Vond hij/zij de tekeningen van Beatrijs van den Bos goed passen bij het verhaal? Laat de kinderen vertellen waarom zij 'ja', 'weet niet' of 'nee' invulden. Vraag verder wat zij van de illustraties vinden, ook los van het verhaal. Spreekt de tekenstijl hen aan? Laat ze vertellen of de kinderen en situaties op de tekeningen 'levensecht' (realistisch) zijn. Zouden het ook foto's geweest kunnen zijn?

Kunnen ze vertellen hoe de illustrator tekent: veel lijntekeningen, veel ingekleurde vlakken, of een combinatie daarvan.

Vergelijk met de kinderen de tekeningen in dit boek eens met die in een ander boek. Zoek een boek uit waarin de illustrator een heel andere stijl van tekenen heeft. Laat de verschillen in tekenstijl benoemen. Let op zaken als: grote lijnen – details, bijna alleen lijnen – vlakken, realistisch – schetsmatig, sfeer die de tekeningen oproepen.

De menselijke eigenschappen, die toegekend worden aan dieren in dierenverhalen, komen ook in de illustraties in *Kip in de wolken* tot uitdrukking. De dieren bewegen zich, naast hun specifiek dierengedrag zoals vliegen, als mensen. Laat de kinderen eens naar de omslag van het boek kijken. Kip loopt als een mens, houdt de brief vast als een mens. Vos en Das lopen rechtop, wat deze dieren normaal niet doen. Bovendien hebben de dieren kleren aan. Specht heeft een postbodepet op. Kip draagt een ketting. De dieren wonen in een behuizing die op 'menselijke' wijze is ingericht met meubels, schilderijen en dergelijke. De tekenstijl van de illustraties is realistisch, maar wat in de tekeningen wordt weergegeven is niet realistisch! De realistische tekenstijl bevordert op deze manier de geloofwaardigheid van dieren die zich gedragen als mensen. Droegen de illustraties tijdens het lezen van *Kip in de wolken* bij aan die geloofwaardigheid volgens de kinderen?

4 Verwerking

Voor verdere verwerking is nog een aantal kopieerbladen opgenomen.

4a is het Boekprofiel.

4b een creatieve opdracht.

4c de brief aan Anneke Scholtens, de schrijfster van *Kip in de wolken*.

4d tenslotte, is het titelblad.

